

Ο κρυμμένος μηχανισμός της προβολής

Όταν ο άνθρωπος έρχεται στον κόσμο, δεν έχει συναίσθηση του εαυτού του: νομίζει πως είναι ένα με τη μητέρα του και τον εξωτερικό κόσμο. Η πρώτη φορά που αντιλαμβάνεται τον εαυτό του ως όλον είναι καθώς βλέπει το είδωλό του στον καθρέφτη. Σαν καθρέφτης λειτουργεί και το ίδιο το βλέμμα της μάνας, όταν λέει στο μωρό «είσαι το παιδί μου», «είσαι ο/η ...», κτλ.

Η σχέση με τον άλλον είναι πάντα αντιφατική, κατά την ψυχανάλυση. Μπορεί να κυμανθεί από την εξιδανίκευση μέχρι την επιθετικότητα. Γιατί υπάρχει πάντα η πιθανότητα το υποκείμενο να μπερδέψει την ατομικότητα με το είδωλό του στον καθρέφτη και ν' αρχίσει ν' ασχολείται περισσότερο με την εικόνα παρά με τον εαυτό. Ή μπορεί να θεωρήσει ότι ο άλλος, ο απέναντί του, του κλέβει κάτι από τον εαυτό του.

Σε όλη τη διάρκεια της ζωής, αρχίζοντας από τη βρεφική ηλικία, λειτουργεί στον ψυχισμό ένας αρκετά πρωτόγονος αμυντικός μηχανισμός, η προβολή: αυτά που δε μου είναι ευχάριστα να αποδεχθώ στον εαυτό μου (ιδιότητες, συναισθήματα, επιθυμίες) τα προβάλλω και θεωρώ ότι προέρχονται από έναν άλλο άνθρωπο. Στη συνέχεια, συμπεριφέρομαι σε αυτόν ανάλογα, σαν όντως αυτά τα μη αποδεκτά χαρακτηριστικά να ήταν δικά του.

Έτσι, στο άκρο της επιθετικότητας, ο ρασιιστής θα προβάλει πάνω στην κοινωνική ομάδα που απορρίπτει τα δικά του σφάλματα και τις ανομολόγητες διαθέσεις του. Η εχθρική στάση του απέναντί τους θα τον εμποδίζει όλο και περισσότερο να στραφεί προς τον εσωτερικό του κόσμο και να αναγνωρίσει αυτές τις αποκρουστικές τάσεις μέσα του, κάνοντας κάτι γι' αυτές. Στο άλλο άκρο, της εξιδανίκευσης, ένα άτομο θα γοητευτεί από κάποιον που εκφράζει στο μέγιστο βαθμό τάσεις ή επιθυμίες που υπάρχουν μέσα του ανεκπλήρωτες. Εδώ ανήκουν οι έφηβοι, που κάνουν ίνδαλμά τους τραγουδιστές, ηθοποιούς κτλ. Κάποιες φορές όμως θαυμάζουν κρυφά και χρήστες ουσιών ή επαναστάτες ή παράνομους, θεωρώντας ότι αυτοί ζουν πιο απελευθερωμένη ζωή από τους ίδιους. Ακόμα πιο ύπουλο όμως γίνεται αυτό το σχήμα όταν οι ίδιοι οι γονείς θαυμάζουν κρυφά στους εφήβους τους τάσεις ή συμπεριφορές που φαινομενικά τις κατακρίνουν. Έτσι, μπορεί να ανέχονται ή και να δικαιολογούν ασυνείδητα το μη σεβασμό, την επιπολαιότητα, τις σπατάλες των παιδιών τους, επειδή οι ίδιοι έζησαν πιο καταπιεσμένοι στη δική τους εφηβεία. Τότε το κρυφό μήνυμα γίνεται πιο ισχυρό από το φανερό και ενθαρρύνει τους νέους στη λάθος συμπεριφορά.

Κάθε φορά που νιώθουμε υπερβολική έχθρα ή ακατανόητη έλξη για κάποιο άτομο και τις πράξεις του, ο άλλος λειτουργεί ως καθρέφτης του εαυτού μας και κάτι δικό μας προβάλλεται επάνω του. Ας στραφούμε λοιπόν στον εαυτό μας και ας εξετάσουμε τα κρυφά μας κίνητρα. Ποια χαρακτηριστικά του άλλου ατόμου μάς προκάλεσαν αυτά τα αισθήματα και τι αποκαλύπτει αυτό για το δικό μας ψυχικό κόσμο; Έτσι θα διδαχτούμε πολλά. Το να ασχολούμαστε διαρκώς με τους άλλους, είτε θετικά είτε αρνητικά, μας αποπροσανατολίζει από τον εαυτό μας και τη συνειδητοποίηση των δικών μας επιθυμιών.

Ας προσευχηθούμε: «Διερευνήσέ με, Θεέ, και μάθε την καρδιά μου. Δοκίμασέ με και γνώρισε τις σκέψεις μου. Δες αν ακολουθώ ένα δρόμο άνομο. Και οδήγησέ με στις αιώνιας ζωής το δρόμο» (Ψαλμός 139:23-24).

Ιωάννα Κάκαρη
Κλινική Ψυχολόγος

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΦΙΛΗΜΩΝΑ - Τριμηνιαία Ενημερωτική Έκδοση
Εκδότης – Ιδιοκτήτης: Σωματείο «Φιλήμων» - Χριστιανικό Κέντρο Απεξάρτησης
Λογαριασμός Εθνικής Τραπέζης: 104/296266-73

Τα νέα του Φιλήμονα

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Λίγα λόγια, έτσι για αρχή

Οι Επιλογές μας ορίζουν τη ζωή μας...

Έχουν περάσει αρκετά χρόνια από εκείνο το περιστατικό, αλλά δεν μπορώ να το ξεχάσω. Ήταν Πέμπτη και μαζί με τα παιδιά του Φιλήμονα στη συντροφιά μας ήταν και η μητέρα ενός παιδιού που φιλοξενούσαμε. Καθώς περιέγραφε τις απίστευτες περιπέτειες του γιου της και πόσο είχε ταλαιπωρηθεί και αυτή μαζί με αυτόν, κατέληξε: «...Το παιδί μου είναι πολύ καλό για έναν τέτοιο κόσμο. Δε φταίει αυτό».

Τέτοια συνήθως είναι η αντιμετώπιση όλων μας. Είμαστε πάντα έτοιμοι να δείξουμε κάποιον άλλο για την κατάσταση μας. Φταίνει οι τράπεζες για την κρίση. Φταίνει οι πολιτικοί για τη διαφθορά. Φταίνει το σχολείο, το σύστημα, η κοινωνία, η παρέα, οι συνθήκες, η κακιά στιγμή. Πάντα κάποιος άλλος φταίει, ποτέ δεν έχουμε εμείς την ευθύνη. Έτσι δικαιολογούμε τον εαυτό μας.

Αυτό είναι μια πολύ παλιά ιστορία. «Αδάμ, πού είσαι;» «Η γυναίκα που μου έδωσες...», η δική μας απάντηση. Όμως η Αγία Γραφή μας λέει ότι οι δικές μας επιλογές ορίζουν τη ζωή μας. «...Μετά πάσης φυλάξεως φύλαττε την καρδιαν σου· διότι εκ ταύτης προέρχονται αι εκβάσεις της ζωής...» (Παροιμίες 4:23).

Και βέβαια οι δικές μας επιθυμίες και αμαρτίες μάς φέρνουν σε αδιέξοδα.

«...Αι ιδίαι αυτού ανομίαι θέλουσι συλλάβει τον ασεβή, και με τα σχοινία της αμαρτίας αυτού θέλει σφίγγεσθαι...» (Παροιμίες 5:22). Είναι στο χέρι μας να αλλάξουμε πορεία. Γι' αυτό ο Θεός τόσο γλυκά μας προτρέπει: «...Υιέ μου, μη λησμονής τους νόμους μου, και η καρδιά σου ας φυλάττη τας εντολάς μου. Διότι μακρότητα ημερών και έτη ζωής και ειρήνην θέλουσι προσθέσει εις σε...» (Παροιμίες 3:1-2).

Νίκος Κουθουριδής

Ο Θεός είναι Αγάπη!

Εργάτης στο έργο του Κυρίου

Ο κρυμμένος μηχανισμός της προβολής

Νίκος Φ.

Ειρήνη Μυλούλη-Χατζοπούλου

Ιωάννα Κάκαρη

Τα παιδιά του Φιλήμονα γράφουν...

Ο Θεός είναι αγάπη

Οι λέξεις αυτές είναι η βασική αρχή του προγράμματος του "Φιλήμονα" για άτομα με προβλήματα αλκοολισμού και ναρκωτικών με έδρα τη Θήβα. Φτιαγμένο από ανθρώπους με αγάπη για τον πλησίον, ανεξαιρέτως κοινωνικής κατάστασης και ιδεολογίας και με βασική αρχή τον άνθρωπο. Σα φιλοξενούμενος του "Φιλήμονα" και προερχόμενος από ένα περιβάλλον που μου είχε μάθει ότι δεν υπάρχει χώρος για ανθρωπιά και πνευματική αναζήτηση, το Κέντρο μου έμαθε ακριβώς το αντίθετο: ότι τα πάντα στρέφονται γύρω από το Θεό και ότι ο Τριαδικός Θεός μπορεί μέσω της πίστης να αλλάξει έναν άνθρωπο και να τον κάνει χρήσιμο και φως για τον κόσμο.

Δεν μπορώ να πω ότι η μετάβασή μου προς το δρόμο του Θεού ήταν στρωμένος με ροδοπέταλα και ανώδυνη, αλλά χρειάζεται καθημερινή αναζήτηση και προσευχή από καρδιάς και άνθρωποι που διακονούν για να έχουμε τα βασικά για το σώμα και τη σωτηρία της ψυχής.

Ο «Φιλήμονας» σαν Κέντρο σου μαθαίνει πώς να αγαπάς το Θεό αγαπώντας τους ανθρώπους, γιατί «ο Θεός είναι αγάπη». Νίκος Φ.

Ψαλμός 119:176

«...Περιεπλανήθην ως πρόβατον απολωλός· ζήτησον τον δούλον σου· διότι δεν ελησμόνησα τα προστάγματά σου...».

Νίκος Φ.

Φώτο: Κώστας Χατζόπουλος

Οι εργασίες καλλιέργειας οπωροκηπευτικών άρχισαν με τη ευγενική καθοδήγηση του γεωπόνου Άρη Νιέρη

Οι συνεργάτες του Φιλήμονα γράφουν...

Εργάτης στο έργο του Κυρίου;

Κατά κάποιο τρόπο, όλοι, όπου μας έχει τοποθετήσει ο Κύριος, σε οποιαδήποτε εργασία ή περιβάλλον, είμαστε εργάτες Του, αφού είμαστε πρεσβευτές Του και οφείλουμε να διαδίδουμε το μήνυμα του Ευαγγελίου.

Υπάρχουν όμως και περιπτώσεις πιο εξειδικευμένες, όπου η φύση της εργασίας ταυτίζεται με την διακονία, όπως το να εργάζεται κάποιος ως υπεύθυνος λειτουργίας στο «Φιλήμονα». Μια τέτοιου είδους εργασία απαιτεί 100% αφοσίωση, όχι κάτι από τη ζωή σου, αλλά τη ζωή σου.

Οι διακονίες αυτές αφορούν ανθρώπινες ζωές, γι' αυτό ακόμη και όταν τελειώνει η βάρδια και πας στο σπίτι σου, εξακολουθείς να εργάζεσαι. Ό,τι έχει συμβεί περνά ξανά και ξανά από το μυαλό σου, για ό,τι καινούργιο συμβαίνει ενημερώνεσαι και προβληματίζεσαι, θα χρειαστεί

να τρέξεις και για άλλα πράγματα που αφορούν τη διακονία σου. Μην ξεχνάτε ότι τώρα ο «Φιλήμονας» βρίσκεται στη Θήβα, πράγμα που σημαίνει ότι για να πάει κάποιος πρέπει να έχει το χρόνο, τον τρόπο, το κουράγιο και τα χρήματα ώστε να ταξιδέψει έως εκεί, δύσκολος συνδυασμός για κάποιον εργαζόμενο ή μη.

Με όλα αυτά θέλω απλά να σας δώσω μια εικόνα: 24 ώρες το 24ωρο, 7 μέρες τη βδομάδα. Δηλαδή, εργάτης σε διακονία σημαίνει κάθε μέρα, όλη μέρα, χωρίς διακοπές. Όχι ότι δεν υπάρχουν στιγμές ανάπαυλας, ξεκούρασης και γαλήνης, αλλά ακόμη και τις στιγμές αυτές, ένα επείγον περιστατικό με ένα τηλεφώνημα σου αλλάζει όλα τα σχέδια. Και σκέφτομαι, εάν αφοσιώνεται στο επάγγελμά του κάποιος, με σκοπούς ίσως όχι ανιδιοτελείς και ίσως μόνο για τα χρήματα, πόσο μάλλον θα είναι αφοσιωμένος ένας πιστός εργάτης Του, που σκοπός του δεν είναι -ή τουλάχιστον δεν πρέπει να είναι- τα χρήματα, ούτε οι διακρίσεις, παρά το να διαθέτει τον εαυτό του στην υπηρεσία Του και στην υπηρεσία των συνανθρώπων του...

Στο έργο κάθε διακονίας κανείς δε βρίσκεται εκεί επειδή δεν είχε κάτι άλλο να κάνει -και αν ακόμη όμως συμβεί αυτό, θα αναγκαστεί να αποχωρήσει, ακριβώς γιατί δεν είχε τα σωστά κίνητρα και προθέσεις ώστε να μπορέσει να αφοσιωθεί. Που σημαίνει ότι ο Θεός και το έργο Του δεν εξαρτάται από κανέναν από εμάς. Όσοι βρισκόμαστε εκεί, δε βρισκόμαστε με το ζόρι. Έχουμε συμφωνήσει σε αυτό. Έχουμε αποφασίσει να δεχτούμε θλίψεις, δοκιμασίες, μοναξιά, καταφρόνηση, απογοήτευση, απελπισία, αλλά και αυτό που μας δίνει την ισορροπία, κάτι άλλο πολύ σημαντικό: ευλογούμαστε, τρεφόμεστε πνευματικά.

Μερικές φορές υπάρχει κάποια απογοήτευση στο έργο του Κυρίου σε ό,τι αφορά εκείνους με τους οποίους συνεργαζόμαστε και αυτό είναι αποτέλεσμα των προσδοκιών μας. Ενώ όταν εργαζόμαστε σε μια επιχείρηση με συνεργάτες και προϊσταμένους που καμία σχέση ή ενδιαφέρον δεν έχουν για το Θεό περιμένουμε τα πάντα και δεν μας ξαφνιάζει η ίσως άσχημη συμπεριφορά τους, σε μια διακονία αλλάζουν τα πράγματα. Εκεί, κάποιες φορές μάλλον περιμένουμε ότι όλοι οι άλλοι αδελφοί μας έχουν φτάσει ήδη στην τελειότητα (ίσως όχι εμείς, αυτό δε μας πειράζει, ίσως και λίγο να μας εξυπηρετεί) και επομένως έχουμε προσδοκίες. Προσδοκούμε ότι θα είναι οι τέλειοι συνεργάτες, οι τέλειοι σύμβουλοι με την τέλεια κατανόηση και την τέλεια στοργή... Ξεχνούμε ότι όπως κι εμείς, έτσι όλοι οι αδελφοί μας έχουν αδυναμίες, ελλείψεις, τρωτά σημεία και έχουν ανάγκη ενθάρρυνσης και συγχώρησης, όπως ακριβώς και εμείς οι ίδιοι.

Θα αναρωτιέστε ίσως ποιος και γιατί γράφει αυτό το κείμενο. Δεν είμαι ένας από τους εργάτες του «Φιλήμονα», είναι όμως σχεδόν το ίδιο... Είμαι η σύζυγος ενός από τους εργάτες του «Φιλήμονα», του Κώστα Χατζόπουλου, και αυτές οι καταστάσεις που σας περιέγραψα είναι η ζωή μου. Η καθημερινότητά μου. Και την αγαπώ! Πότε εύκολη, πότε δύσκολη, πότε γεμάτη κλάματα και απογοητεύσεις, πότε με χαρά και θάρρος. Η ζωή όλων όσων άμεσα ή έμμεσα -ως σύζυγοι, ως γονείς, ως παιδιά- εμπλέκονται με διακονίες είναι πάντα έντονη.

Παρακαλώ, προσεύχεστε για όλους εμάς, γιατί κανείς από μας δεν είναι κατάλληλος για το έργο Του. Ίσως αν ήμασταν, να μην υπήρχε λόγος να είμαστε εκεί, αφού μέσα από το έργο Του Εκείνος σμιλεύει και το δικό μας χαρακτήρα και την πίστη μας. Τα ονόματα όλων, όταν θα προσεύχεστε, ίσως δεν τα ξέρετε ή δεν θα τα θυμάστε, όμως τα ξέρει Εκείνος.

Κλείνοντας θέλω να ευχαριστήσω τους συντελεστές του φυλλαδίου, που μου έδωσαν την ευκαιρία να συμμεριστώ την πραγματικότητα μου. Παραθέτω μερικά εδάφια που μου δίνουν θάρρος όταν καλούμαι να βάλω προτεραιότητες, στα οποία με παρέπεμψε μια αγαπημένη μου αδελφή και φίλη, επίσης σύζυγος εργάτη του «Φιλήμονα» και μητέρα δυο παιδιών: «Ο Ιησούς κάλεσε τότε τον κόσμο μαζί με τους μαθητές και τους είπε: «Όποιος θέλει να με ακολουθήσει, ας απαρνηθεί τον εαυτό του, ας σηκώσει τον σταυρό του κι ας με ακολουθεί. Γιατί όποιος θέλει να σώσει τη ζωή του θα τη χάσει, όποιος όμως χάσει τη ζωή του εξαιτίας μου και εξαιτίας του ευαγγελίου, αυτός θα τη σώσει» (Μάρκος 8:34-36). Εκείνος πάντα ξέρει καλύτερα...

Εν Χριστώ,
Ειρήνη Μυλούλη - Χατζοπούλου